

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Øygarden kommune

Inntektsbåren soliditet, styrt omstilling under behov

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en eiendomsskatte- og industrikommune vest for Bergen, der Equinors anlegg på Kollsnes og Sture bærer soliditeten — drevet av verk/bruk og volatile havbruks- og utbytteinntekter, ikke av oppsamlet driftsoverskudd. Gjennom omstillingsprogrammet «Øygarden pluss» drives de store tjenestene bevisst under behovsnivå. To funn skiller seg ut: barnevern er klart over behov og kommunens tyngste tilsynsproblem, mens sosial/NAV ligger under behov — men med påvist lovbrudd.

–112,5 mill

pleie og omsorg under behov (2025) — størst av alle sektorer; styrt dreining mot hjemmebaserte tjenester (kap. 2)

+57,1 mill

barnevern over behov (2025) — kommunens tyngste tilsynsproblem, politianmeldt av Statsforvalteren 06.02.2025 (kap. 3)

+64,1 mill

netto driftsresultat 2025 i kroner — snudde fra –37,5 mill i 2024; disposisjonsfond 68→135 mill (kap. 4)

75,3 %

netto lånegjeld — lånegjeld ~3 mrd kr; den inntektsbåre soliditeten hviler på svingende inntekter (kap. 4)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Kommunenr 4626 (Vestland), ~41 000 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 40 641). SSB revidert 16.06.2026. Kommunen bruker nynorsk; rapporten er på bokmål. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsning».

Sammendrag for kommunestyret: styrt effektivisering, med to motsatte unntak

VISER Øygarden driver i 2025 de **store tjenestene under behovsnivå**: pleie og omsorg –112,5 mill, grunnskole –36,8 mill, sosial –23,7 mill og administrasjon –10,2 mill. Tre sektorer ligger over behov: **barnevern +57,1 mill** (klart størst), kommunehelse +29,6 mill og barnehage +20,5 mill. Samtidig snudde økonomien kraftig: netto driftsresultat gikk fra –37,5 mill (2024) til +64,1 mill (2025) i kroner, og disposisjonsfondet vokste fra 68 til 135 mill kr.

TOLKNING Øygarden er en **eiendomsskatte- og industrikommune** der Equinors anlegg på Kollsnes og Sture gir brorparten av eiendomsskatten (~183 mill i 2024). Soliditeten er **inntektsbåren** — drevet av verk/bruk, havbruksfond (57,6 mill i 2024, 36,6 mill over budsjett) og utbytte (45 mill) — ikke av oppsamlet driftsoverskudd. Disse inntektene er sterkt svingende og lite styrbare. Gjennom omstillingsprogrammet «Øygarden pluss» (innsparingsmål 62/85/112/124 mill i 2024–2027) driver kommunen bevisst de store tjenestene under behov og dreier pleie/omsorg mot hjemmebaserte tjenester. To unntak bryter mønsteret i hver sin retning: **barnevern** over behov er kommunens tyngste tilsynsproblem (politianmeldelse 2025), og **sosial/NAV** under behov har påvist lovbrudd (NAV-tilsyn 2023) — et tegn på at lav ressursbruk der delvis er underdekning, ikke bare effektivitet.

2024 → 2025-utviklingen. Behovsbildet er stabilt i retning, men de største avvikene har blitt *dypere*: pleie og omsorg gikk fra –99,1 til –112,5 mill under behov, grunnskole fra –15,8 til –36,8 mill, sosial fra –18,8 til –23,7 mill og administrasjon fra –6,5 til –10,2 mill. På oversiden er barnevern (+55,1 → +57,1) og barnehage (+21,7 → +20,5) nær stabile, mens kommunehelse økte fra +19,5 til +29,6 mill. Den styrte effektiviseringen forsterkes altså på de store tjenestene. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–99,1	–15,8	+21,7	+19,5	–18,8	+55,1	–6,5
2025 (revidert)	–112,5	–36,8	+20,5	+29,6	–23,7	+57,1	–10,2

Hovedbildet i fem punkter

- Styrt effektivisering under behov** på de store tjenestene — pleie/omsorg, grunnskole, sosial og administrasjon under behov, og dypere enn i 2024, drevet av «Øygarden pluss».
- Barnevern er det tyngste avviket over behov** (+57,1 mill) — og kommunens tyngste tilsynsproblem: politianmeldt av Statsforvalteren 06.02.2025 (kap. 3).
- Sosial/NAV under behov, men med lovbrudd** — NAV-tilsyn 2023 fant brudd på sosialtjenesteloven; lav ressursbruk er delvis underdekning, ikke bare effektivitet (kap. 5).
- Inntektsbåren soliditet** — eiendomsskatt fra Equinor (~183 mill), volatile havbruks- og utbytteinntekter; resultatet er lite styrbart (kap. 4).
- Kraftig snuoperasjon** — netto driftsresultat fra –37,5 til +64,1 mill kr, disposisjonsfond 68→135 mill, men VISER-prosentene (NDR 1,6 %, fond 3,6 %) er fasit (kap. 4).

Det viktigste skillet i rapporten. Øygarden har ikke primært et utgiftsproblem på de store velferdstjenestene — der drives det meste under behov, og omstillingen er villet. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor robust** er en driftsøkonomi som hviler på sterkt svingende, lite styrbare inntekter (eiendomsskatt, havbruk, utbytte), og **hva er innholdet** i de to anomaliene — barnevern over behov under tilsynspress, og sosial/NAV under behov med påvist lovbrudd. Begge peker mot at lav eller høy ressursbruk her ikke bare er økonomi, men også styringskvalitet.

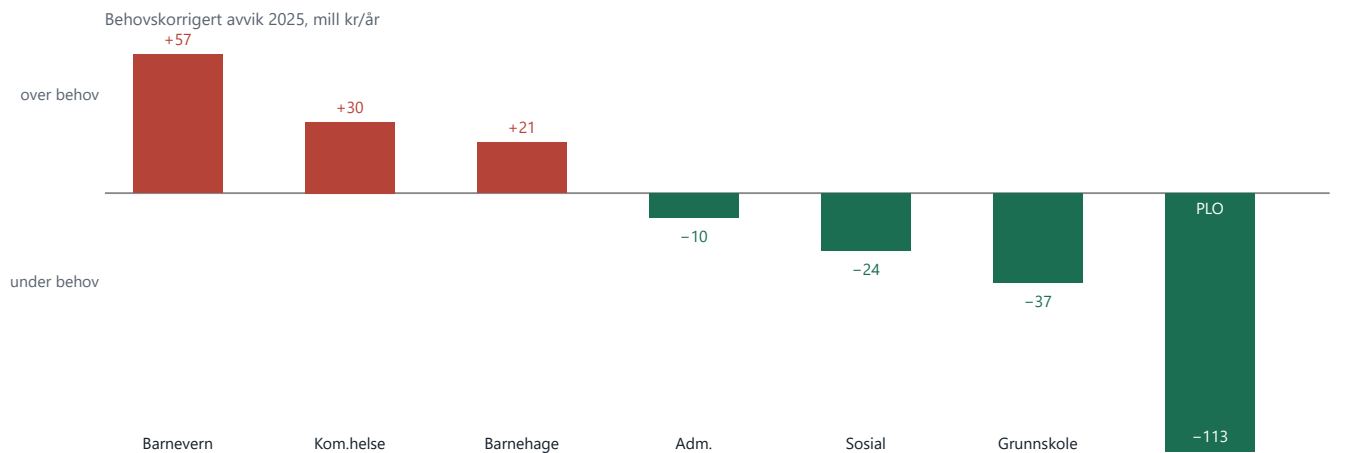
Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto og landssnitt: Landet uten Oslo (PLO netto 2024 27 195 → 2025 28 582). Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder hullene som ikke er fulltekst-verifisert.

1 · Det behovskorrigerte bildet: de store tjenestene under behov, barnevern langt over

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Øygarden i 2025 de store tjenestene under behovsnivå, mens barnevern, kommunehelse og barnehage ligger over:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Barnevern	+57,1	+1 405	+55,1	langt over behov, stabilt
Kommunehelse	+29,6	+729	+19,5	over behov, økende
Barnehage	+20,5	+505	+21,7	over behov, stabilt
Administrasjon	-10,2	-251	-6,5	under, dypere
Sosial	-23,7	-583	-18,8	under, dypere
Grunnskole	-36,8	-907	-15,8	under behov, dypere
Pleie og omsorg	-112,5	-2 768	-99,1	størst under behov, dypere

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 40 641.

TOLKNING Mønsteret er en **styrt effektivisering**: de fire store/styrbare tjenestene (pleie/omsorg, grunnskole, sosial, administrasjon) ligger under behov, og de tre tyngste av disse *dypere* enn i 2024. Dette er konsistent med omstillingsprogrammet «Øygarden pluss», som la inn økende innsparingsmål gjennom hele perioden. «Ostehøvel» er feil verktøy i sektorer som alt ligger under behov — ytterligere kutt er kapasitetsrisiko, ikke en indikasjon på effektiviseringspotensial. De reelle analyse-spørsmålene er konsentrert til de to anomalierne: barnevern over behov (kap. 3) og sosial under behov med lovbrudd (kap. 5), samt til den inntektsbårne finanssiden (kap. 4).

Effektivitet eller underdekning? Drift under behov kan være villet effektivitet *eller* underdekning. For pleie/omsorg og grunnskole peker kildene mot villet, programstyrt effektivisering (kap. 2): PwC-evalueringen (2023) underbygger en bevisst dreining mot hjemmebaserte tjenester, og grunnskolen leverer gode resultater (grunnskolepoeng 41,8). For sosial trekker NAV-tilsynets lovbrudd (2023) i

motsatt retning — der er lav ressursbruk delvis underdekning og svak styring (kap. 5). Skillet er avgjørende for hvordan avvikene skal leses.

2 · Pleie og omsorg: styrt dreining mot hjemmebaserte tjenester

VISER Øygardens PLO-brutto er **26 511 kr/innb** i 2025. Behovskorrigert ligger pleie og omsorg **112,5 mill under behov** — det største avviket av alle sektorer (kap. 1). Drill-down på funksjon og art viser et tyngdepunkt vridt mot hjemmebaserte tjenester:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	26 511	Lønn, kr/innb	20 702
— Institusjon (253+261)	12 070	Kjøp fra private, kr/innb	2 306
— Hjemmebaserte (254+257+258)	13 613	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	2 007
herav funksjon 257	8 270	Brutto per institusjonsplass, kr	3 053 371
		Andel 80+ langtidsopphold	6,2 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 40 641.

TOLKNING Tre trekk peker seg ut. For det første ligger **hjemmebaserte tjenester (13 613 kr/innb) over institusjon (12 070 kr/innb)** — tyngdepunktet er vridt mot hjemmebasert omsorg, med funksjon 257 alene på 8 270 kr/innb. For det andre er **andelen 80+ på langtidsopphold svært lav (6,2 %)**, forenlig med en kommune som bevisst holder institusjonsbruken nede. For det tredje er institusjonsdriften kostbar per plass (~3,05 mill/plass), forenlig med tunge brukere og få plasser. Samlet er dette indikasjon på at PLO-posisjonen under behov i hovedsak er **villet effektivisering og en hjemmetjenesteprofil**, ikke ren kuttskade — effektiviserings- potensialet er hentet ut, ikke uutnyttet.

PwC-evalueringen (des. 2023) er nøkkelen til PLO-bildet. PwC evaluerte driften i Helse og velferd: ~246 heildøgnsplasser, 18,7 % dekningsgrad (2023), ~853 årsverk og ~1 045 mill kr budsjett (36,5 % av kommunens samlede drift). Evalueringen la fram scenarier for dimensjonering og dreining av tjenestene. Sammen med VISER underbygger den en **bevisst vri mot hjemmebaserte tjenester. Men samtidig var helse/velferd et merforbruksområde**: +31 mill mot eget budsjett i 2024, og prognose ~5 mill i 2025. Dette er ikke i motstrid med VISER: kommunen bruker mindre enn behovsnivå, men sprekker mot et *eget, stramt budsjett* — typisk for en tjeneste der budsjettene er kuttet raskere enn driften klarer å følge. (Forbehold: PwC-PDF ikke fulltekst-verifisert — se kap. 6.)

3 · Barnevern: over behov — og kommunens tyngste tilsynsproblem

VISER Barnevern er den sektoren som ligger **klart høyest over behovsnivå** i Øygarden: +57,1 mill i 2025 (+1 405 kr/innb), stabilt fra +55,1 mill i 2024. Dette står i kontrast til kommunens øvrige profil, der de store tjenestene drives under behov.

TOLKNING Avviket må leses i lys av at dette er **kommunens tyngste tilsynsproblem**. Statsforvalteren i Vestland har over flere år avdekket gjentatte feil i barneverntjenesten. Den mest alvorlige saken er knyttet til et drap (en 33 år gammel kvinne funnet drept i januar 2024), der barnevernet hadde vært kjent med voldsbekymring i familien i forkant.

Politianmeldelse 06.02.2025 = internkontroll-svikt. Statsforvalteren politianmeldte 06.02.2025 kommunen for brudd på **kommuneloven § 25 (internkontroll)** etter manglende oppfølging av voldsbekymringer. Politiet la saken bort i mars 2025 (ikke grunnlag for videre etterforskning), og kommunen klaget deretter Statsforvalterens behandling inn til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Kommunen har selv «teke sjølvkritikk og sett i verk tiltak». At barnevern ligger klart over behov må sees i denne sammenhengen: **høy sakstygde, mange og alvorlige saker og trolig utstrakt kjøp av private barneverntiltak** — ikke romslig «overforbruk», men et presset område under tilsynspress.

LAG 1 **Gulvet er barnevernloven og forsvarlighetskravet.** Barnevern er en rettighets- og lovpålagt tjeneste; avviket over behov kan ikke fritt kuttes ned mot behovsindeksen når tjenesten samtidig står under tilsynspress for sviktende oppfølging. En eventuell indikasjon på effektiviseringspotensial ligger ikke i ytelsesnivået, men i å redusere de bakenforliggende driverne — bedre tidlig oppfølging, redusert behov for kostbare private tiltak og styrket internkontroll der manglene er påvist.

Hvorfor dette er rapportens hovedfunn. Barnevern er prioritert for forvaltningsrevisjon (kontrollutvalget, revisor Deloitte AS), noe som bekrefter at området er identifisert internt som et risikoområde. I en kommune som ellers driver disiplinert under behov, er barnevern det mest påfallende avviket over behov — og det avviket med størst kvalitativ tyngde. Tolkningen er at avviket *ikke* er uttrykk for at Øygarden prioriterer barnevern rausere enn andre tjenester, men at sakstygde og tilsynspress driver kostnaden. Det bør leses som et indikator på styringsproblem og reell sakstygde, ikke som overforbruk å høvle bort.

4 · Finans: kraftig snuoperasjon, men inntektsbåren og volatil

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	1,6	VISER-fasit; kommunen melder +64,1 mill (~+2,2 %) — retning: kraftig bedring
Disposisjonsfond	3,6	VISER-fasit; ≈ kommunens 135 mill kr mot ~2,9 mrd drift
Netto lånegjeld	75,3	lånegjeld ~3 mrd kr; netto etter utlån/ubrukte lånemidler
Sykefravær (legemeldt, kommunens ansatte)	8,9 %	over landssnitt (7,7 %)

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). VISER-prosentene er fasit; kommunens kronetall er kontekst.

VISER Øygarden gjennomgikk en **kraftig snuoperasjon** fra 2024 til 2025. Netto driftsresultat gikk fra –37,5 mill (2024, etter –19,8 mill i 2023) til +64,1 mill (2025) i kroner — en bedring på over 100 mill på ett år. Disposisjonsfondet ble styrket fra 68 til 135 mill kr, og kommunalsjefområdene samlet gikk fra –70 til –15 mill. Skatt/rammetilskudd kom 44 mill over budsjett.

Avstemming mot VISER — det viktigste finansforbeholdet. Kommunens egne kronetall og VISER-prosentene er *ikke* i konflikt, men måler ulikt. (a) Disposisjonsfond 135 mill kr ≈ VISER 3,6 % av driftsinntekter — samsvar. (b) Kommunen melder NDR +64,1 mill (~+2,2 %), mens VISER 1,6 % er fasit (ulik nevner/periodisering); retningen — kraftig bedring — stemmer. (c) Kommunens «merforbruk» i oppvekst (+57 mill) og helse (+31 mill) er mot **egget stramt budsjett**, ikke mot behovsnivå, og er derfor ikke i konflikt med at VISER viser disse under behov. (d) Lånegjeld ~3 mrd kr = VISER netto 75,3 % (etter utlån/ubrukte lånemidler). VISER-prosentene står som fasit; kommunens kronetall er kontekst.

TOLKNING Soliditeten er **inntektsbåren, ikke driftsbygd**. Equinors anlegg på Kollsnes og Sture gir brorparten av eiendomsskatten (~183 mill i 2024, 7 mill over budsjett). I tillegg kom havbruksfondet (57,6 mill i 2024, hele 36,6 mill over budsjett) og utbytte (45 mill, 7,5 mill over budsjett). Disse inntektene er **sterkt svingende og lite styrbare**, og var en vesentlig grunn til både at 2024-underskuddet ikke ble verre og til snuoperasjonen i 2025. Driftsresultatet henger dermed på eksterne inntekter (havbruk, utbytte, skatteinngang) like mye som på tjenestedriften. Den ærlige lesningen: Øygarden er solid, men robustheten er betinget — to svake år på havbruk/utbytte/skatt ville tære raskt på handlingsrommet, og disposisjonsfondet på 135 mill er da den reelle bufferen.

Den ærlige lesningen. «+64,1 mill og fond 68→135» og «netto lånegjeld 75,3 %, ~3 mrd kr» bør leses sammen: en kraftig bedret, men inntektsbåren balanse med betydelig gjeld. Omstillingsprogrammet «Øygarden pluss» er det som holder driftssiden i sjakk, mens inntektssiden er det som svinger. Et høyt sykefravær (8,9 % mot 7,7 % landssnitt) er en kostnadsdriver i tjenestene, men er ikke tallfestet per sektor i grunnlaget (kap. 6).

5 · Omstilling og handlingsrom: «Øygarden pluss», skolestruktur og lovbrudd i NAV

VISER Omstillingsprogrammet «Øygarden pluss» (vedtatt 2023) har innsparingsmål på **62 / 85 / 112 / 124 mill kr** for 2024–2027 på tvers av administrasjon, oppvekst, samfunnsutvikling, kultur, kompetanse/bemannings og helse/velferd. Programmet inkluderer et eget prosjekt for å kartlegge faktiske kostnader for skoler, barnehager og sykehjem og sammenligne hvilke enheter som driver mest effektivt. Skolestrukturen er lagt om — bl.a. nedlegging av Blomvåg skule og på sikt Hjelteryggen skule og Marihøna barnehage, med elever overført til større enheter (utvidet Foldnes skule).

TOLKNING Dette er **mekanismen bak at flere sektorer ligger under behov** — en villet, programstyrt effektivisering, ikke tilfeldig underdekning. Strukturgrepene er målrettede tiltak for å hente effektiviseringspotensial i en kommune med spredt bosetting på mange øyer. Samme mønster som i PLO gjentar seg i oppvekst: grunnskole ligger under behov i VISER (–36,8 mill), men kommunalsjefområdet Oppvekst hadde i 2024 et merforbruk på +57 mill mot eget budsjett — den største enkeltsprekken — knyttet særlig til barnevern og NAV. Lav ressursbruk mot behovsnorm, men likevel sprekk mot en stram egen ramme, drevet av lovpålagte, vanskelig styrbare tjenester.

NAV-tilsynet (mars 2023) = lovbrudd. Statsforvalteren i Vestland gjennomførte landsomfattende tilsyn med NAV Øygarden og fant **lovbrudd** mot sosialtjenesteloven §§ 4, 17, 18, 19, forvaltningsloven § 17 og kommuneloven § 25-1 (internkontroll). Fem mangler: utilstrekkelig kartlegging/dokumentasjon av kunnskap om barna; mekanisk bruk av veiledende satser uten individuell vurdering; manglende § 19-vurderinger før avslag; barns behov ikke systematisk vurdert; og mangelfull oppfølging av familier (§ 17). Kommunen har iverksatt tiltak (barneansvarlig per avdeling, kartleggingsskjema, endret utbetaling av nødhjelp), men arbeidet er ikke fullført. **Tolkning:** at sosial ligger *under* behov (–23,7 mill) kombinert med et klart lovbrudd indikerer at lav ressursbruk her ikke bare er effektivitet, men **delvis underdekning og svak styring** — på linje med barnevern utgjør NAV/sosial kommunens svakeste tilsynsområde.

Sektorene over behov: barnehage og kommunehelse

TOLKNING For barnehage (+20,5 mill) og kommunehelse (+29,6 mill) er det **ikke funnet en entydig forklaring** i kildene. To plausible drivere peker seg ut: (i) spredt bosetting på mange øyer gir flere, mindre enheter (barnehager, legekantor) med høyere enhetskostnad enn behovsnormen forutsetter, og (ii) kommunen har bevisst styrket helse- og omsorgstjenestene i budsjettgrunnlaget for ny struktur. Kommunehelse (legevakt, helsestasjon, fysio/ergo) er typisk dyrere per innbygger i øykommuner med desentralisert struktur. Dette er TOLKNING, ikke tallfestet i kilde (kap. 6).

Handlingsromslogikken. De store velferdstjenestene gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (de ligger alt under behov, og omstillingen er allerede aggressiv). Det reelle valget for kommunestyret er todelt: (a) sikre at innsparingsmålene i «Øygarden pluss» (112/124 mill i 2026–2027) ikke presses ut i underdekning der tilsynet alt har påvist svikt (NAV, barnevern), og (b) vurdere robustheten i en inntektsside som hviler på eiendomsskatt fra Equinor og volatile havbruks-/utbytteinntekter. Det er

signaler om at kommunen vurderer økt eiendomsskatt på næring (potensial 40–50 mill/år), men konkret vedtak er ikke verifisert her (kap. 6).

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerede avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene, barnevern- og sosialtallet er VISER. Forklaringen på den styrte effektiviseringen, barnevernsavviket, finanssoliditetens inntektsbårne karakter og vurderingen av om lavkostdriften er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommune konsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerede avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **PwC** — evaluering av driften i Helse og velferd (des. 2023): 246 plasser, 18,7 % dekningsgrad, ~853 årsverk, ~1 045 mill budsjett.
- **Helsetilsynet / Statsforvalteren** — NAV-tilsyn (mars 2023: lovbrudd mot sosialtjenesteloven §§ 4/17/18/19); barnevern: politianmeldelse 06.02.2025 for internkontroll-svikt (koml. § 25).
- **Kontrollutvalget (Deloitte AS)** — barnevern prioritert for forvaltningsrevisjon.
- **Kommunens egne kilder** — omstillingsvedtak «Øygarden pluss», årsregnskap 2024/2025, skole-/barnehagebruksplan, presse (Vestnytt, BA).

Forbehold og hull (ærlig om hva som ikke er verifisert)

1. **Sykefravær per sektor.** VISER oppgir 8,9 % legemeldt (mot 7,7 % landssnitt). Konkrete sektorvise fraværspresentere fra årsmeldingen er ikke lokalisert; bør hentes fra Framsikt-/PDF-versjonen av årsmeldingen 2024. Enhetskostnadsdriverne er derfor indikative.
2. **PwC-rapporten i fulltekst.** PDF lastet ned, men ikke tekst-tolket i miljøet. Tallene 246 plasser / 18,7 % dekningsgrad / 853 årsverk / 1 045 mill budsjett kommer fra søkeutdrag og bør verifiseres mot dokumentet for sektordetaljer og konkrete tilrådinger.
3. **Forvaltningsrevisjon — funn.** Det er bekreftet at barnevern m.fl. er *prioritert* for forvaltningsrevisjon, men selve revisjonsrapportene (med konkrete funn, fristbrudd, tallfesting) er ikke lokalisert.
4. **Eiendomsskatt på næring.** Signal om at kommunen vurderer/øker eiendomsskatt på næring (potensial 40–50 mill/år), men konkret vedtak med saksnummer er ikke bekreftet her.
5. **Havbruksfond 2025.** 2024-tallet (57,6 mill) er bekreftet; tilsvarende 2025-tall er ikke funnet eksplisitt.
6. **Barnehage/kommunehelse over behov.** Forklaringen (spredt øystruktur → flere små enheter) er TOLKNING, ikke tallfestet i kilde.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke barnevernsavviket som lokal raushet, og den leser ikke sosialavviket under behov som ren effektivitet (lovbrudd påvist). Hovedfunnet — barnevern som tilsynspresst anomali over behov — og hovedforbeholdet — at soliditeten er inntektsbåren og volatil — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommune konsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · PwC evaluering Helse og velferd (des. 2023) · Helsetilsynet/Statsforvalteren (NAV-tilsyn 2023; barnevern-politianmeldelse 06.02.2025) · kontrollutvalget (Deloitte) ·

Øygarden kommunes omstillingsvedtak, årsregnskap og presse. Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-sketlet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».